

Θασίων

γη

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

ΤΙΜΗ: 7 €

Για να ξέρεις προς τα πού αρμενίζει το νησί σου...

• ΕΤΟΣ Β • ΘΑΣΟΣ • ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017 • ΤΕΥΧΟΣ 8

Θασίων γη

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ: Η λαϊμητόμος προηγείται της ενθρόνισης.....	3
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΘΑΣΟΥ: Επικίνδυνη η τοποθέτηση κυψελών πάνω σε παλιά ελαστικά αυτοκινήτων.....	5
ΚΟΥΚΙΔΕΣ...	7
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΛΔΕΖΟΣ: Το φως που ζωντανεύει...	14
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗΣ: Το Μετόχιο της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου στο Κάστρο (1774-1927).....	18
ΤΟΝΙ ΚΟΖΕΛΙ: Το Χθες και το Σήμερα.....	24
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΟΣ: Πορεία από τον Όμηρο στον Βύρωνα Πολύδωρα με πηδαλιούχο «οιακιστή»!.....	25
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΚΟΣΜΑΣ: Αεροπορικός και Ιστορικός Τουρισμός στη Θάσο.....	29
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ: Οι στάλες στην απλώστρα (διήγημα).....	32
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Αποσυνθεμένη ολότητα.....	38
Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Λιμενώτικα προσφυγόσπιτα (ποίηση).....	40
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ: Πενθείς... (ποίηση).....	41
ΡΟΔΟΥΛΑ ΔΑΓΚΑΛΑΚΗ: Περιμένοντας τη Γέλα (διήγημα).....	42
ΘΕΑΤΡΟ: «Δάφνες και πικροδάφνες» από την Δημοτική Θεατρική Σκηνή Λιμεναρίων.....	44
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΟΣ: ΚΑΛΛΙΡΑΧΗ: Έφυγε το κολλητήρι!!! (Νεκρολογία για τον Κώστα Κανέλλη).....	45
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Οι πειραταί και η Θάσος.....	48
ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΡΑΚΟΥΔΗΣ: Τα Θασίτ'κα: Ικατό χρουνώ λαγός!.....	61

Θασίων η

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΩΤΗΡΗΣ ΓΕΡΑΚΟΥΔΗΣ

ΕΔΡΑ: ΠΟΤΟΣ 64002 ΘΑΣΟΣ

ΤΗΛ. 25930 52987

ΚΙΝΗΤΟ 6977 946257

e-mail: thasiong&otenet.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΑΚΗΣ

Κλείτου 10, Καβάλα, τηλ. 2510 838321

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡ. ΛΟΓ/ΜΟΥ 26094547481

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ: 40 €

ΔΗΜΟΣΙΟ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: 100 €

ΕΥΡΩΠΗ-ΑΜΕΡΙΚΗ: 70 €

1960, Καφενείο Π. Σουρίνη
στο Θεολόγο:
Κων. Βασιλούδης (Αμερικάνος),
Ζωή Σουρίνη
και Μήτσος Γαλανός.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κωδικός Θάσου 25930

ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ . . . . . 23918 & 23118

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Λιμένα 22.222

Παναγίας 61.203

Θεολόγου 31211

Ποτού 53.194

Λιμεναρίων 51.235

Καλλιράχης 91.211

Κτηνιατρείο Θάσου 22.113

ΙΚΑ Λιμένα 22.128

ΙΚΑ Καβάλας 2510.250564

Κέντρο Υγείας Πρίνου 71.101

Αστυν. Τμήμα Λιμένα 22.500

Σταθμός Λιμεναρίων 51.111

Λιμεναρχείο Θάσου 22.106

Λιμενικός Σταθμός Πρίνου 71.390

Λιμενικό Φυλάκιο Λιμένα 22.355

Φυλάκιο όρμου Πρίνου 71.290

Λιμεναρχείο Καβάλας 2513505430

Πυροσβεστική Θάσου 23.199

Υδρευση Θάσου (ΔΕΥΑΘ) 24025

ΚΕΠ Λιμένα 23.664

ΚΤΕΛ Θάσου 22.162

ΚΤΕΛ Καβάλας 2510.222294

ΓΕΦ Θάσου 2593 359142

Δασαρχείο Θάσου 2313309799

Δασονομείο Ποτού 51.237

Ειρηνοδικείο Θάσου 22.777

ΙΚΤΕΟ Θάσου (Αστρίς) 25930 55020

Ταχυδρομείο Λιμένα 22.114

Ταχυδρομείο Λιμεναρίων 51.296

Ταχυδρομείο Πρίνου 71.200

Τράπεζα Πειραιώς Λιμεναρίων 51.382

Ολυμπιακή 2510225577, 223622

Αεροδρόμιο Χρυσούπολης

. . . . . 2591053271, 2591053372

Α.Ν.Ε.Θ. 22.694

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ (1774-1927)

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

(ΜΕΡΟΣ 8^ο)

Γράφει ο Γιώργος Αυγουστίδης

Στην προηγούμενη δημοσίευση (Φεβρουάριος 2017) αναφερθήκαμε στην καλλιέργεια της περίφημης θασίτικης ποικιλίας λημιό, από την οποία παραγόταν το ανεπανάληπτο και φημισμένο κρασί. Αναφερθήκαμε ακόμη και στα αιτήματα μοναχών για επιστροφή τους στο μοναστήρι τους αφού η τραχιά και γεμάτη κόπους ζωή στα απομονωμένα μετόχια τους απομάκρυναν απ' το σκοπό για τον οποίο καλογέρεψαν. Διαβάσαμε εκεί την επιστολή του Ιωαννίκιου με ημερομηνία 7-1-1876 για επιστροφή του στο Άγιον Όρος, αίτημα το οποίο όμως δεν βρήκε ανταπόκριση από την αδελφότητα της Ι.Μ. Κουτλουμουσίου.

Πιο χαρακτηριστική είναι η επιστολή του μοναχού Θεοδοσίου με ημερομηνία 4 Μαρτίου 1890 με την οποία ζητά από το μοναστήρι του την άμεση αντικατάστασή του. Παρουσιάζει μεγάλο γλωσσολογικό ενδιαφέρον και τη μεταγράφο όπως έχει:

Προς την αγίαν σεβασμιότητα την επιτροπήν

πάτερ Χαρίτον κε σοφρόνιον ηκονόμον σας έρχομε ησμετάνιαν κε σας ανα-
σπάζομε την δεξιάν χείρα η οσιότησου πάτερ χαρίτων γνωρίζης την αστένειάν μου
από το κερό..οπού ήλθες κε ης την χασάντρα κε πρέπη να με ελιπηθείς εγο τορα δεν
δίνομε εις διακονήματα να υπηρετήσω εγο ης την ηπακοή ήλθα εδοηστην Θάσο
σοδιαστής κε τόραβλέπο ότι δεν ημε δεκτός να ησέλθω ης το μοναστήρι λιπόν να με
απαντίσετε ήμε δεκτός ή όχι αν ιμε δεκτός να ελθοήνα αναχορήσο απ εδόφτάνη
όπου ήμε αξεμολόγιτος κε ακεινόνιτος εάν έλθοηστο μοναστήρι τότες θέληθασιπό
την τιρανίαν κε το ξίλο όπου έλαβα από τον άγιο ηκονόμονδανιήλ τον
σινάδελφο... κλπ.

Ο παραπάνω Θεοδόσιος είχε το διακόνημα του σοδιαστή, υπεύθυνος δηλ για την ελαιουσυλλογή. Φαίνεται ότι ο Δανιήλ τον έδερνε τακτικά και ο Θεοδόσιος είδε και αποείδε ότι δεν μπορούσε να αντέξει άλλο τον ξυλοδαρμό και με την παραπάνω επιστολή επιζητά την λύτρωσή του από το μαρτύριο αυτό. Εντυπωσιακό πάντως είναι ότι στο τέλος της επιστολής του ονομάζει τον Δανιήλ άγιο...

Είναι αλήθεια ότι η βάρβαρη ερημιά, η απομόνωση, το τραχύ μέρος όπου ήταν κτισμένα τα μετόχια δημιουργούσαν συνθήκες τέτοιες που καλλιεργούσαν και αναδείκνυαν τις διαφορές στο χαρακτήρα και στην προσωπικότητα των μοναχών. Οι διαφορές αυτές με το χρόνο κατέληγαν σε βίαιες συγκρούσεις. Στο μετόχι, για παράδειγμα, της Μονής Καρακάλλου, που βρισκόταν κοντά στο χωριό Μαριές, οι προστριβές ανάμεσα στους δύο μοναχούς έφθασαν σε τέτοιο σημείο ώστε να τελειώσουν με δύο απόπειρες δολοφονίας.

Στην περίπτωση της αντικατάστασης ενός οικονόμου η διαδικασία όριζε να προηγηθεί ενημέρωση του νέου διαχειριστή από τον προκάτοχό του σχετικά με τον παραγωγικό χώρο και τα αντικείμενα του μετοχίου. Ειδικότερα ο νέος οικονόμος θα έπρεπε να καταστεί άμεσα γνώστης των θέσεων των ελαιοδένδρων και των μοναστηριακών κήσεων, ώστε να μπορεί να διαχειριστεί επιτυχώς το ιδιοκτησιακό πλαίσιο του εξαρτηματικού χώρου της Μονής. Συμπαράστατες του εκάστοτε οικονόμου υπήρξαν ο επίτροπος και ο κεχαγιάς οι οποίοι σχεδόν πάντα κατάγονταν από το χωριό στην περιοχή του οποίου είχε τις κτιριακές εγκαταστάσεις του μετόχι. Συνήθως επίτροπος ήταν κάποιος από τους προεστοδημογέροντες του χωριού, πρόσωπο δηλ. με αναμφισβήτητο κύρος. Ο κεχαγιάς δεν ήταν απαραίτητο να έχει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του επιτρόπου, ήταν όμως άριστος γνώστης της τοπογραφίας της περιοχής και ο πλέον κατάλληλος στην καλλιέργεια της ελιάς. Σε επιστολή με ημερομηνία 13 Μαρτίου 1862 του προεστού Αναγνώστη Κρητικού που απευθύνεται στον ηγούμενο του μοναστηριού αναφέρει: μετά τους ταπεινούς προσκυνησμούς σε ειδοποιώ ότι ο πρώην Κεχαγιάς σας Άγγελος κατήντισεν και μας ηγκάλεσεν εις το Τζαφέρ Βέη αυθέντη μας και μας επήρε δια δούλευσιν των ελαιοδένδρων σας μεροκάματα τριάντα έξ κ.λ.π. (αρχείο Παπαντωνίου)

Το έργο του οικονόμου διευκόλυνε συνήθως και η αποστολή δεύτερου μοναχού στο μετόχι, ο οποίος ουσιαστικά επωμιζόταν με απαράμιλλη υπακοή την τραχύτη-

τα του αγροτικού βίου στο μετόχι. Είδαμε πιο πάνω όμως ότι η συνύπαρξη των δύο αυτών μοναχών δεν υπήρξε πάντα και καλή. Τους δύο μοναχούς πολλές φορές συνέδραμε έμμισθος λαϊκός, ο δούλος. Σε αρκετές περιπτώσεις ο υπηρέτης εκτός από τις αγγαρείες του μοναστηριού ήταν επιφορτισμένος με το μαγείρεμα, κυρίως κατά την περίοδο της ελαιοσυγκομιδής που το μετόχι απασχολούσε αρκετούς εργάτες και εργάτριες.

Με τα ευκαιριακά πρόσωπα της διαχείρισης πρέπει να σχετίζεται και ο εσοδιαστής, μοναχός ο οποίος είχε την αποκλειστική επιμέλεια της συλλογής της ελιάς και των άλλων γεωργικών προϊόντων. Στη Θάσο μετέβαινε με εντολή της Μονής κατά το ξεκίνημα της ελαιοσυγκομιδής, συνήθως προς το τέλος Οκτωβρίου και η παραμονή του στο νησί διαρκούσε μέχρι την ολοκλήρωση της εξαγωγής του ελαιολάδου και της αποστολής του στη Μονή.

*Τω πανοσιοτάτω και πνευματικό μοι πατρί ευλαβώς ασπάζομαι την δεξιάν της
Νοεμβρίου 2 1871 Άγιον Όρος*

*.....εγώ ήθελα να έρθω και μόνος μου ως καθώς με επρογράφετε όμως εβγήκαμε
εις τις ελιές και διά τούτο εμποδίζομαι....*

Ταύτα και μένω Αρσένιος συν τη συνοδιά μου

Άγιε γέροντα νοερώς σας ασπάζομαι την αγίαν σας δεξιάν

Με είπε ο κύριος Αναγνώστης πως υστερείται διά το παρόν από χρήματα διά να πληρωθούν οι άνθρωποι όπου μας μαζώνουν τις ελιές, έως τώρα έχομε μαζομένες φορτία 54 και κατά συμπερασμόν να έχομεν αμάζογες έως 30 φορτία με λέγει πως είναι καλά αν η πανοσιότης σας προστάξει να έλθει ο οικονόμος δια να φέρει και τα χρήματα και να φέρει του κυρίου Αναγνώστη όπου του χρωστούμε 184 οκάδες αλεύρι και να πάρει και μερικές ελιές δια φαγητόν επειδή είναι καλές διά τους πατέρας, όμως κατοικούμε εις το σπίτι του Αναγνώστη κάτω και το βιβλίο όπου γράφω τα ημεροκάματα το έχω εις το μετόχι και ένεκα τούτου δεν ηξεύρω τον αριθμόν να σας γράψω θετικά αλλά ας φέρει όσα η πανοσιότης σας προστάξετε, καλλίτερα περισσότερα παρά ολιγότερα και αν είναι περισσότερα τα φέρνει οπίσω.

Υγιαίνετε

Τη 1^η Δεκεμβρίου 1875 Θάσος ο μοναχός Νείλος

Πανιερότατε και σεβασμιότατε καθηγούμενε της μονής Κουτλουμουσίου την δεξιάν σας κατασπάζομαι

Μολονότι και ο καιρός παρήλθεν όπου εσυνάχθη το μαξούλιον και μέχρι σήμερα περιμένω απάντησίν σας δια τας ελέας δια να έλθη το πλοίον να τας παραλάβει...

7 Φεβρουαρίου 1882 Κάστρο της Θάσου

Ο Παχούμιος μοναχός

Με την επιστολή του αυτή ο ενοικιαστής (πακτωτής) Κούρλης ενημερώνει την ιερά Μονή ότι το λάδι θα το εξάγει από τις ελιές τον Μάιο, γιατί είναι ασθενής και τους καθιστά γνωστό ότι πλοίο για την παραλαβή του λαδιού να στείλουν αφού προηγουμένως πάρουν δική του επιστολή.

Δεν θα μπορούσα, όμως, να μη σχολιάσω και την εμμονή μοναχών, ιερέων, αλλά και εκπαιδευτικών με τη άγια δεξιά χείρα και τη δαιμονική αριστερά. Πόσοι άνθρωποι υπέστησαν βάνανυση κακοποίηση για μια εντελώς φυσιολογική λειτουργία του δεξιού μέρους του εγκεφάλου; Πόσα παιδιά δεν κακοποιήθηκαν στο σχολείο γιατί ήταν αριστερόχειρες από απαίδευτους δασκάλους; Πόσοι δεν δαιμονοποιήθηκαν από τον σκοταδισμό κληρικών και δεν στοχοποιήθηκαν ακόμη και πολιτικά, επειδή υπήρξαν αριστερόχειρες; Πού να ήξεραν ότι οι άνθρωποι αυτοί, οι αριστερόχειρες, έχοντας αναπτυγμένο το δεξιό ημισφαίριο του εγκεφάλου διακρίνονται για την μαθηματική τους κρίση, για την ευαισθησία τους στις τέχνες και ιδιαίτερα στη μουσική και στον αθλητισμό;

Κάποτε ένας βαθιά θρησκευόμενος και τακτικά εκκλησιαζόμενος συγχωριανός με ρώτησε γιατί αφήνω τον αριστερόχειρα γιό μου να τρώει με το αριστερό χέρι, αφού αυτό είναι του σατανά;

Στη δικιά μου παρατήρηση γιατί αυτός ανέχεται ώστε με την άγια άγια δεξιά να γίνονται αμέτρητοι φόνοι, σφαγές, και κάθε είδους κακουργήματα, κούνησε το κεφάλι του κι έφυγε.

Πόσες κουταμάρες, Χριστέ μου, στο άγιο όνομά σου και πώς να αντιπαρατεθεί κανείς με το σκοταδισμό και την έλλειψη παιδείας;

Ασφαλιστικό Γραφείο Ματθαίος Π. Μπετούνικος

Online Insurance Point

Λιμενάρια Θάσου

+30 2593051545

+30 2593051546

+30 6974879189

makisbet@hotmail.com

- ◆ αυτοκινήτων
- ◆ μοτοσυκλετών
- ◆ σκαφών
- ◆ ζωής
- ◆ ακινήτων
- ◆ επιχειρήσεων
- ◆ οδική βοήθεια

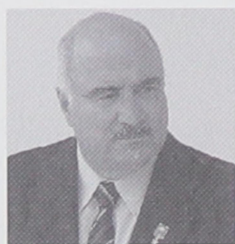
Από το τεύχος αυτό εγκαινιάζουμε τη σελίδα
ΤΟ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ
με επιμέλεια του συνεργάτη μας **Tony Anton Kozeli.**

Καλύβα Πορτοκάλογλου, 1977, Λιμένας

Πορεία από τον Όμηρο στον Βύρωνα Πολύδωρα με πηδαλιούχο «οιακιστή»!

Γράφει ο Γιώργος Μυτιληνός

Γράψιμο χωρίς αφορμή δεν υπάρχει. Πρέπει απαραίτητα να υπάρχει το κίνητρο, η αιτία δηλαδή, που θα ωθήσει το χέρι να πιάσει το μολύβι. Και στην προκειμένη περίπτωση τη βρήκα σε μια αναφορά του τ. Υπουργού Βύρωνα Πολύδωρα, όταν επί θητείας του, μερικά χρόνια πριν, ξέσπασαν φοβερές πυρκαγιές και κόντεψε να καεί η μισή Ελλάδα. Έλεγε τότε ο Βύρωνας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης:

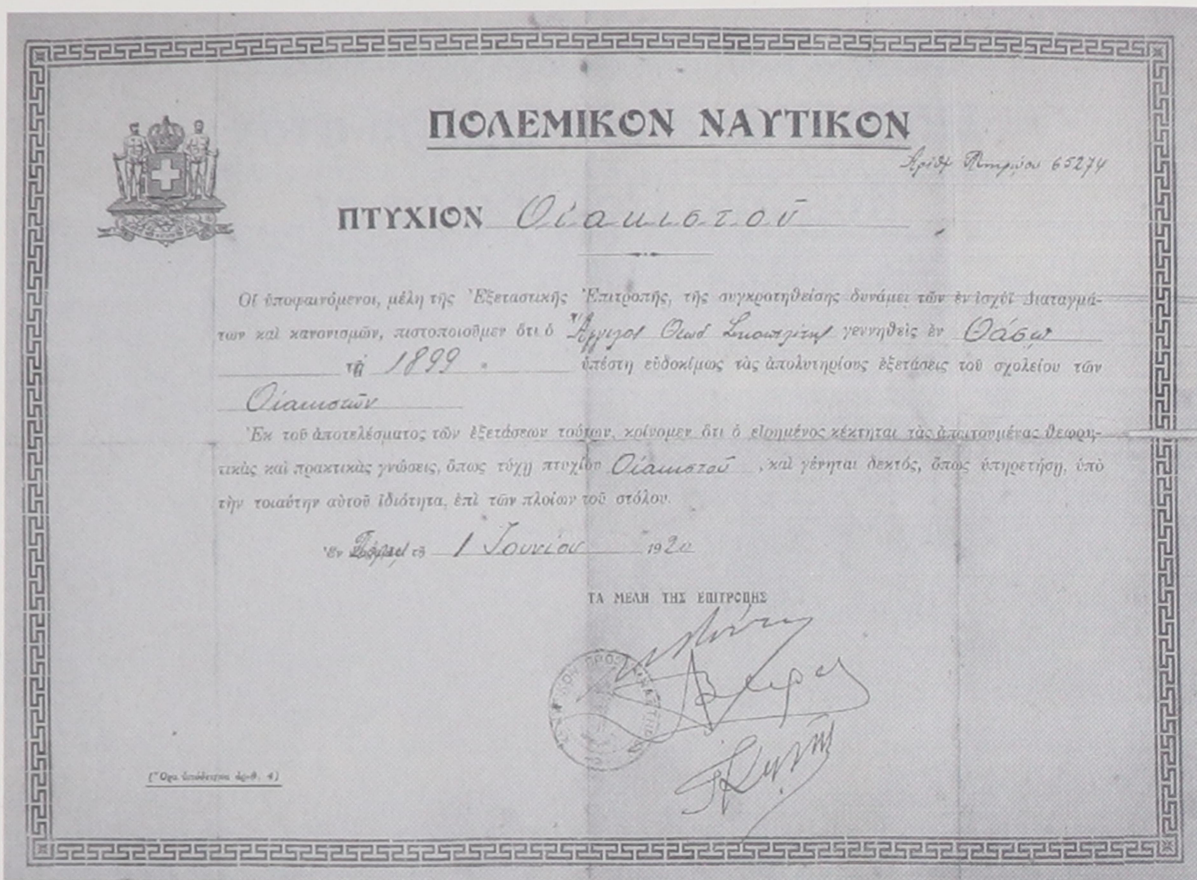
«Ένας αισχυντήλος οιακιστής θα ήτο οηματίας αν ανθίστατο ασύμμετρα στον μέγα στρατηγό, των απανταχού Ελλήνων, τον Άνεμο». Δηλαδή, ένας «ξευτίλας» οιακιστής (με την έννοια του κυβερνήτη, του ασκούντος εξουσία, εν προκειμένω υπουργού), θα ήταν αλαζόνας (φαντασμένος) αν αντιστεκόταν ασύμμετρα στον μέγα στρατηγό, όλων των Ελλήνων, τον Άνεμο!

Τι είναι λοιπόν ο οιακιστής θα το δούμε ευθύς αμέσως. Πρώτα απ' όλα η λέξη δεν είναι πρόσφατη στο ελληνικό λεξιλόγιο. Είναι Ομηρική και την συναντάει κανείς στο έργο του μεγάλου επικού μας ποιητή, την «Οδύσσεια».

Ο οιακιστής, (από το ρήμα οιακίζω) είναι αυτός που είναι επιφορτισμένος με τον χειρισμό του «οίακα» του πλοίου (λαγουδέρα, τιμόνι), δηλαδή ο τιμονιέρης. Σήμερα, στη ναυτική επιστήμη, υπάρχει και η ειδικότητα

Άγγελος Σκοπελίτης

του «οιακονόμου», την οποία κατέχει αξιωματικός ή υπαξιωματικός, ως προϊστάμενος των πηδαλιούχων - χειριστών τιμονιού ενός πλοίου.

Στην **Ελληνική μυθολογία** ο Οίακας (Οίαξ) ήταν ο ένας από τους τρεις γιους του **Ναυπλίου** και της θυγατέρας του **Κατρέως Κλυμένης**, αδελφός του **Παλαμήδη** και του **Ναυσιμέδοντα**. Ο Οίακας, μετά από πίεση του Ναυπλίου, που είχε ορκισθεί να εκδικηθεί τους αρχηγούς της Τρωικής Εκστρατείας για τη θανάτωση του Παλαμήδη με λιθοβολισμό, έπεισε τη σύζυγο του **Αγαμέμνονα**, την **Κλυταιμνήστρα**, να δολοφονήσει τον άντρα της μόλις αυτός θα επέστρεφε από την Τροία.

Στη σύνθεση της Αθηναϊκής τριήρους απαντάται η ειδικότητα του οιακιστού, ο οποίος όμως σε μερικές αναφορές ταυτίζεται με τον ίδιο των κυβερνήτη. Το πλήρωμά της συνέθεταν: Ο τριήραρχος (τίτλος ζηλευτός στην αρχαία Αθήνα, ο κάτοχος του οποίου ανήκε στην τάξη των πεντακοσιομεδίωνων κι αναλάμβανε όλα τα έξοδα κατασκευής, εξοπλισμού, πλοήγησης, τροφοδοσίας και συντήρησης της τριήρους), ο κυβερνήτης - οιακιστής (υπεύθυνος για τον ασφαλή πλου και, φυσικά, για το πηδάλιο), ο κελευστής (υπεύθυνος για την εκπαίδευση των κωπηλατών), ο πρωράτης (ο οποίος είχε καθήκοντα οπτήρα, στεκόταν στην πλώρη, παρατηρούσε κι ανέφερε στους δύο ανώτερους του ό,τι έβλεπε), ο πεντηκόνταρχος (τίτλος απομεινάρι από την εποχή των πεντηκοντόρων, ο κάτοχος του οποίου είχε εδώ καθήκοντα φροντιστή για πάσης φύσεως εφόδια, γραμματέα και ταμιά), ο ναυ-

πηγός (υπεύθυνος για τα τεχνικά θέματα του σκάφους, τις επισκευές που απαιτούνταν και τα έργα συντήρησής του), ο τριηραυλίτης (υπεύθυνος του ρυθμού της κοπηλασίας με τη χρήση αυλού), οι ναύτες, οι πεζοναύτες, οι θρανίτες, οι ζυγίτες κ.ά.

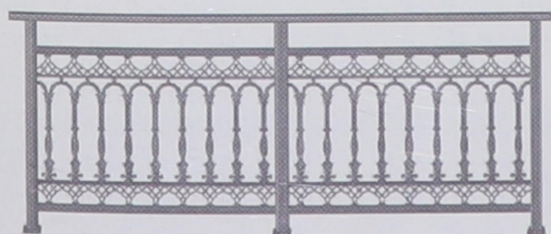
Κεντρικό Προγυμναστήριο Οιακιστών

Με ένα πολύ σημαντικό οικογενειακό εύρημα - έγγραφο, του Καλλιραχιώτη Αγγελου Σκοπελίτη, το οποίο μέσω της «Θασίων γη» σήμερα βλέπει για πρώτη φορά το φως της δημοσιότητας, πιστοποιείται το έτος 1920 η λειτουργία στο Πολεμικό Ναυτικό, σχολής οιακιστών. Η εκπαίδευση λάμβανε χώρα στο κεντρικό προγυμναστήριο οιακιστών στον Πόρο και παρείχε πτυχιούχους οιακιστές - πηδαλιούχους στα πλοία του πολεμικού μας ναυτικού με ευρείες γνώσεις πάνω σε θέματα ναυτιλίας, όπως τη χάραξη πορείας, την αποστολή και λήψη σημάτων (γνώσεις σηματορώ), τη μετεωρολογία, τη ναυπηγική κλπ.

Σήμερα, στην εποχή της ψηφιακής ραδιοναυτιλίας, των υπολογιστών και των GPS μέσω δορυφόρων, η ειδικότητα των οιακιστών παραμένει μια γλαφυρή ανάμνηση. Έγγραφα όμως ιστορικά όπως το προκειμένο, ρίχνουν άπλετο φως στο παρελθόν και το διατηρούν άσβεστο ως γνώση για τις επόμενες γενιές.

Σταματιάδης Χαράλαμπος

σιδηροκατασκευές
παντός είδους

Πρίνος Θάσου
τηλ.: 6972 858034

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ & ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

μέλι
γλυκά κουταλιού
ελιές & λάδι

Εκθετήριο στη Σκάλα Καλλιράχης
και σε επιλεγμένα καταστήματα

Καλλιράχη Θάσου
Τηλ.: 25930 91291,
Fax: 25930 91291

web: www.iopa.gr
e-mail: info@iopa.gr

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΚΑΙ Η ΘΑΣΟΣ

Μέρος 4ο

Διὰ νὰ βελτιώσουν δέ, ὅπως ἐνόμιζον, τὴν θέσιν των, ἀνεκάλεσαν τὸν τοῦρκον διοικητὴν, ἐνεφανίσθησαν δὲ εἰς τὴν Καβάλλαν καὶ πάλιν καὶ ἐπλήρωσαν μέχρις ὀβολοῦ τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ὄφειλον εἰς τὸν Σουλτᾶνον καθ' ὅλα τὰ ὑπολειπόμενα ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἄλλ' ὁ τοῦρκος διοικητὴς δὲν ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς ἐπροστάτευε καὶ οἱ Θάσιοι ἦσαν ἀδιακόπως ἠναγκασμένοι νὰ ἐξοδεύουν ἀρκετὰ μεγάλα ποσὰ διὰ νὰ τοὺς ἀφήνουν ἡσύχους τὰ ἐλληνικὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα περιεπόλουν εἰς τὸ Αἰγαῖον, δὲν παρέλειπον δὲ νὰ προσεγγίζουσιν καὶ εἰς τὴν Θάσον.

Αἱ ἐπισκέψεις αὗται, τὰς ὁποίας ἡ ἱστορία τῶν χρόνων ἐκείνων δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰ ἀναγράψῃ, ἦσαν, ὅπως ἔλεγον οἱ κάτοικοι, σχεδὸν ἐνιαύσιοι. Συνέβη ὁμως ὥστε νὰ ἐπαναληφθοῦν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ὥραν τοῦ ἔτους¹. Μ' ὅλα ταῦτα οἱ Θάσιοι ἐξηκολούθουν νὰ πληρώνουν φόρον εἰς τὸν τοῦρκον διοικητὴν «διὰ νὰ τοὺς προστατεύῃ ἀπὸ τοὺς πειρατὰς»².

Οἱ πειραταὶ ὑπερεπλέονασαν τῷ 1825. Ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἀνῆρχοντο εἰς 80 τὰ πειρατικὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἐλυμαίνοντο

¹ Perrot, Mémoire σελ. 63.

² Prokesch - Osten, Denkwürdigkeiten Τόμ. 3 σελ. 614.

τὸ Αἰγαῖον. 32 δὲ ἐξ αὐτῶν ἐστάθμευον εἰς τὴν Μύκονον τὸ ἔτος τοῦτο, 12 εἰς τὴν Τήνον, 6 εἰς τὴν Σκόπελον, 4 εἰς τὴν Σκῦρον, 6 εἰς τὰ Ψαρά, 2 εἰς τὴν Ἀντίπαρον, 4 εἰς τὴν Πάρον, ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα δὲν εἶχον ὠρισμένον σταθμόν. Τὰ πλοῖα δὲ ταῦτα περιεπόλουν μεταξὺ Τενέδου καὶ τῆς ἡπείρου, μεταξὺ τῆς Ρόδου καὶ τῆς Κύπρου. Καὶ ὑπέφερον ἐξ ὄλων περισσότερον οἱ νησιῶται. Δὲν ἤκουε δὲ κανεὶς νὰ γίνεταί λόγος ἄλλος παρὰ μόνον περὶ ποιμνίων, τὰ ὅποια ἤρπασαν πειραταί, περὶ ἐμπορευμάτων καὶ τροφίμων, τὰ ὅποια κατέσχον διὰ τῆς βίας, περὶ διαρρήξεων καὶ ἀρπαγῶν¹. Ἡ κυβέρνησις, ἐννοεῖται, δὲν ἐπεδοκίμαζε τὴν κατάστασιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν σταματήσῃ².

Ἔτι δὲ καθ' ὅλα τὰ ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως ἐγένοντο συχνὰ εἰς τὰ παραλία τῆς Θάσου ἀποβάσεις Ἑλλήνων πειρατῶν καὶ λεηλασίαι ἐκ μέρους αὐτῶν φρικταί, τὸ συμπεραίνομεν καὶ τὸ θεωροῦμεν βέβαιον, μολονότι μαρτυρίας ρη-

¹ Prokesch - Osten, Denkwürdigkeiten. τόμ. 3 σελ. 60 - 1. 537 - 8.

² Ὁ μινίστρος τῶν Ναυτικῶν ἐκδίδει ἐγκύκλιον ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1822 συνιστῶν τὴν παῦσιν τῆς πειρατείας (Κ. Νικοδήμου, Ὑπόμνημα περὶ τῆς νήσου Ψαρῶν ἐν Ἀθήναις 1862 σελ. 208).—Ἐν ἀριθμῷ 47 (27 Μαρτίου 1826) τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος δημοσιεύεται προκήρυξις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Αἰγαίου. λέγουσα ὅτι διορίσθη τριμελής ἐπιτροπή, ἐν Σύρῳ ἐδρεύουσα, ἔχουσα ὅλα τὰ διοικητικὰ χρέη καὶ πρὸ πάντων τὴν καταπολέμησιν τῶν πειρατῶν.—Ἐν ἀριθ. 61 (29 Μαΐου 1826) τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος δημοσιεύεται ὅτι ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 26 Ἀπριλίου τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς ἐλέχθη ὅτι, ἐπειδὴ διάφορα πλοῖα καὶ μύστικα τῶν Ψαριανῶν, περιπλέοντα τὸ Αἰγαῖον, μετέρχονται μυρία ἀτοπήματα καὶ καταχρήσεις, ἐνεκρίθη νὰ διορισθῇ ἡ ἐπιτροπή τῶν Ψαρῶν νὰ τὰ περιμαζώξῃ. εἰ δὲ μὴ θὰ ἐλάμβανε μέτρα ἢ διοικήσεις.—Ἔτι δὲ οἱ Ψαριανοὶ πολλάκις κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν ἐλεηλάτησαν τὰς παραλίας καὶ τὰς νήσους τοῦ Θρακικοῦ πελάγους γνωρίζομεν πολλαχόθεν (βλ. καὶ Ἀναστ. Ὁρλάνδου, Ναυτικά ἐν Ἀθήναις 1869 σ. 83—Κ. Νικοδήμου, Ὑπόμνημα σελ. 109, 110, 129, 131, 137, 141, 259, 294).—Ἐν γένει δὲ ἀφθονοὶ εἶναι αἱ εἰδήσεις περὶ πειρατικῶν ἐνεργειῶν κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως.

τὰς περὶ τούτου δὲν ἔχομεν, ὥστε νὰ ἴδωμεν τίνες ἦσαν οἱ ἀποβάντες, πότε ἀπεβιβάσθησαν καὶ τίνες αἱ φθοραὶ, τὰς ὁποίας ἐπέφεραν. Ἡ ἐπιτόπιος μόνον παράδοσις μᾶς ἔρχεται ὅπωςδήποτε εἰς ἐπικουρίαν, μερικὰ δὲ ὀνόματα καὶ μερικὰς συγκρούσεις, τὰς ὁποίας μᾶς γνωρίζει, ὀφείλομεν νὰ τὰς ἀναγράψωμεν.

Καὶ πρῶτον ἀναφέρεται ὅτι οἱ πειραταὶ Καλαμιδαῖοι ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν νῆσον μὲ 300 ὀπαδούς, ἐβάδισαν δὲ κατὰ τοῦ Θεολόγου. Ἄλλ' ἐνικήθησαν. Μ' ὅλα ταῦτα οἱ Θεολογῖται τοὺς ἔδωκαν τρόφιμα καὶ ἀνεχώρησαν. Ἄλλ' οἱ Καλαμιδαῖοι κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἔκαμαν πολλὰς ζημίας εἰς τὰς μελίσσας καὶ εἰς τὰ ζῶα τῶν Θεολογιτῶν¹.

Ἐνας ἄλλος, καπετὰν Μήτσας ὀνομαζόμενος, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Θεολόγον μὲ 150 ἄνδρας.

Καὶ ἄλλοι δὲ ληστοπειραταὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, οἱ Λιακόπουλοι².

¹ Ὁ Σ. Τρικούτης (ἱστορία τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἔκδοσις τρίτη ἐν Ἀθήναις 1888 τόμ. 4 σελ. 63) λέγει ὅτι ὁ Κωλέττης μετὰ 1500 Θετταλομακεδόνων προσέβαλε τὴν Ἀταλάντην (κατὰ Ν/βρ. τοῦ 1826), ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι πολυπληθεῖς τοὺς διεσκόρπισαν καὶ ὁ Καλαμιδαῖος, εἰς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν Θετταλομακεδόνων, ἐφρονεύθη. Ὅλοι οἱ Θετταλομακεδόνες ἐπανῆλθον εἰς τὰ πλοῖα των καὶ ὀλιγορῶντες τὰς διαταγὰς τοῦ Κωλέττου ἀπέπλευσαν εἰς τὰ ἴδια καὶ διεσκορπίσθησαν. Ἐν δὲ τῷ ἀριθ. 87 (21 Ν/βρ. 1828) τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος δημοσιεύεται κατάλογος πλοίων, συλληφθέντων εἰς διαφόρους ἀποκλεισμοὺς παρὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ καὶ δικασθέντων. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ περάματα πειρατικὰ δύο λεγόμενα τῶν ἀδελφῶν Καλαμιδαίων καὶ Τόλια. Συνελήφθησαν εἰς Ξηρὰν τῆς Ζαγοράς. Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων συνάγομεν ὅτι Καλαμιδαῖοι ἀδελφοὶ ἢ συγγενεῖς, ἀρχηγοὶ πολεμικοί, ἀρχηγοὶ Θετταλομακεδόνων ἔδρασαν κατὰ τοὺς χρόνους τούτους εἰς τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἑλλάδος, ὅτι πιθανώτατα ἦσαν Μακεδόνες οὔτοι Θεσσαλοὶ, ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο τῶν Θετταλομακεδόνων, ἀπειθαρχοῦν, ἀπίθανον δὲν εἶναι ὅτι προέβη εἰς πειρατικὰς πράξεις εἰς τὴν Θάσον.

² Ὁ Σ. Τρικούτης (ἱστορία τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἔκδ. 3 σελ. 36) ἀναφέρει ἀρχηγὸν ὀπλιτῶν, Λιακόπουλον, πιθανῶς Μακεδόνα. Ἐν δὲ τῷ ἀριθ. 15 (20 Φεβρ. 1829) τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος δημοσιεύεται τμῆμα ἀναφορᾶς τοῦ μοιράρχου Γ. Σαχίνη πρὸς τὴν Ναυτικὴν Ὑπηρεσίαν ἀπὸ 14 Φεβρ. 1829, ὅπου γίνεται λόγος περὶ ἀρχηγοῦ Λιακοπούλου, πολεμήσαντος ἐναντίον τῶν Τοῦρκων, ὠχυρωμένων εἰς τὴν Λιθάδα (ἢ Λιθὰς εἶναι τὸ βορειοδυτικὸν ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας, τὸ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Κηναίων).

Μίαν ἄλλην ἐπιδρομὴν — ἐκτὸς τῆς γενομένης ὑπὸ τῶν Ψαριανῶν τῷ 1823, περὶ τῆς ὁποίας ἀνωτέρω ὠμιλήσαμεν — γνωρίζομεν ρητῶς ἀναφερομένην, ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔγινε τὸ ἔαρ τοῦ 1827. Τότε ὁ Κωλέττης μεταβὰς εἰς τὴν Σκόπελον καὶ συνάξας ἀρκετοὺς Ὀλυμπίους, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Καρατάσος, τοὺς διεβίβασεν εἰς τὴν Ἀταλάντην, διὰ νὰ καταλάβουν τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν. Ἄλλὰ πρὶν ἐκστρατεύσουν ἐπέπεσον κατὰ τῆς Θάσου ὡς ἀρπυιαι, ὅπως εἰκονικώτατα λέγει ὁ Σ. Τρικούπης. Ἡ ἐκστρατεία διελύθη καὶ ὁ Κωλέττης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Αἴγιναν ἄπρακτος¹.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1828 ἐξηκολούθησαν εἰς τὴν Θάσον αἱ ἐνοχλήσεις τῶν πειρατῶν². Μία δὲ αὐστριακὴ κορβέτα, la Lipsia, συνέλαβεν εἰς τὰ ὕδατα τῆς νήσου ὑδραϊκὴν γολέτταν³. Καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Θάσου κατόκει μὲν τὴν ἡμέραν εἰς τὴν μίαν καὶ μόνην οἰκίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε τότε ὁ Λιμένας, τὴν νύκτα ὅμως μετέβαινε εἰς τὴν Παναγίαν διὰ τὸν φόβον τῶν πειρατῶν⁴.

Τὸ ἴδιον ἔτος — 1828 — ἔφθασε καὶ ὁ Καποδίστριας εἰς

---

¹ Σ. Τρικούπη, ἱστορία τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἐκδ. 3 τόμ. 4 σελ. 87. — Perrot, Mémoire σελ. 63.

² Περιττὸν νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ὅτι τότε οἱ πειραταὶ δὲν ἐλυμαίνοντο μόνον τὴν Θάσον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας γειτονικὰς νήσους καὶ τὰ παράλια ἀκόμη τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης. Καὶ ἀναφέρεται ὅτι πειρατικαὶ ἐπιδρομαὶ εἶχον ἀναγκάσει τοὺς Μαρωνίτας νὰ ἀποσυρθοῦν βορειότερον καὶ νὰ κτίσουν τὴν πόλιν των τρία τέταρτα μακρὰν τῆς Μαρωνείας. Ἐληστεύθησαν ὅμως καὶ εἰς τὴν νέαν των πόλιν πολλάκις ὑπὸ Ἑλλήνων πειρατῶν καὶ τελευταῖον τῷ 1827. Τότε δὲ ὅλοι οἱ κάτοικοι κατέφυγον εἰς τὰ τριγύρω τῆς πόλεως των ὄρη μαζὶ μὲ τὰ γυναικόπαιδα. Ἠχμαλώτισαν ὅμως οἱ πειραταὶ 108, τοὺς ὁποίους ἔπειτα ἐξηγόρασαν οἱ Μαρωνίται ἀντὶ 50 χιλιάδων γροσίων (*M. Μελιγγύτου*, περιγραφή ἱστορικὴ καὶ γεωγραφικὴ τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας Μαρωνείας ἐν Κωνσταντινουπόλει 1871 σελ. 24).

³ *Courrier de Smyrne* τῆς 26 / 7 Μαΐου 1828 ἀρ. 16.

⁴ Prokesch - Osten, Denkwürdigkeiten τόμ. 3 σελ. 614.

τὴν Ἑλλάδα. Μία δὲ ἀπὸ τὰς πρώτας του, πολλὰς τῇ ἀληθείᾳ, φροντίδας, ἦτο καὶ ἡ ἐξόντωσις τῶν πειρατῶν. Ἵνα ἐπιτύχη ταύτην, ἐξέδωκεν ἐγκυκλίους, ἀπέστειλε μοίρας εἰς τὸ Αἰγαῖον, ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν τῶν ξένων ναυάρχων, τῶν περιπολούντων εἰς τὸ Αἰγαῖον, συνέστησε δικαστήρια διὰ νὰ δικάζουσι τοὺς συλλαμβανομένους πειρατάς. Ἐπραξεν ὅσα ἦτο δυνατόν καὶ τὸ κατώρθωσεν. Διότι οἱ πειραταὶ κατεπολεμήθησαν εἰς τὴν Γραμβοῦσαν, τὸ εἰς τὴν Κρήτην κρησφύγετόν των καὶ εἰς τὰς βορείους Σποράδας ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ Γάλλων ἐκεῖ, ἐδῶ δὲ ὑπὸ τοῦ Μιαούλη¹.

Ἄλλ' ἡ ἐξόντωσις τῶν πειρατῶν ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια ὑπῆρξε πρόσκαιρος. Διότι μόλις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος ἡ ἀντιβασιλεία, εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀντεπεξέλθῃ καὶ ἐκείνη κατὰ τῶν πειρατῶν. Διήρесе δὲ τὸν στόλον εἰς δύο μοίρας καὶ ἀνέθηκε τὴν ἀρχηγίαν των εἰς τὸν Κανάρη καὶ τὸν Κριεζῆν. Τὰς μοίρας ταύτας ἐβοήθησαν εἰς τὰς περιπολίας των πρὸς καταδίωξιν τῶν πειρατῶν καὶ μερικὰ ἀγγλικά καὶ ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Lorland μὲ τὸ πλοῖον Βίκ, τὸ ὁποῖον ἐκυβέρνα, συνέλαβεν 140 πειρατάς πλησίον τῆς Θάσου καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ Ναύπλιον.

Καὶ τὰ δικαστήρια τῶν Θηβῶν καὶ τοῦ Ναυπλίου δὲν ἠμέλησαν νὰ ἐφαρμόσουσι τὸν νόμον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξέλιπον σχεδὸν κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς διοικήσεως τῆς ἀντιβασιλείας οἱ πειραταὶ².

¹ Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Καποδίστρια πρὸς ἐξόντωσιν τῆς πειρατείας, τὴν ὁποίαν, πολὺ εὐλόγως, ἐξελάμβανεν ὡς στίγμα τῆς τότε Ἑλλάδος, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐδυσφόρον πολὺ αἱ ναυτικαὶ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ὡς παρακωλύουσαν τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐμπορίου, ἀφθόνους εἰδήσεις μᾶς παρέχουν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Καποδίστρια, αἱ σύγχρονοι ἡμερίδες, σύγχρονα βιβλία, ἐντυπώσεις καὶ περιηγήσεις Εὐρωπαίων.

² **Zinkeisen**, Geschichte Griechenlands μέρ. 4 ἐν Λιψία 1840 σελ. 840.—Οἱ 140 πειραταὶ εἶχον συλλάβει καὶ δύο ναύτας Σιφνίους καὶ ἐκράτησαν ὡς χρησίμους εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ πειρατικοῦ στόλου, τὸν Ἰ. Περάντην καὶ τὸν Ἀ. Θεοδώρου. Τούτους τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον μετέφερον εἰς τὸ Ναύ-

Τὰ μέτρα δὲ ταῦτα τῆς ἀντιβασιλείας δὲν ἦσαν ἀδικαιολόγητα, διότι οἱ πειραταὶ ἐξηκολούθουν νὰ ἀσκοῦν θρασύτητα τὸ ἀνόσιόν των ἔργον. Καὶ ἀναφέρεται — κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1831 — ὅτι πολλαὶ πειρατικαὶ συμμορίαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐλυμαίνοντο τὸν Θερμαϊκόν, τὰ παράλια τῆς Χαλκιδικῆς, τὸ Ἅγιον ὄρος, τὰ παράλια τοῦ Στρουμονικοῦ. Ἐληστεύθη δὲ καὶ αὐστριακὸν πλοῖον τότε¹. Συνέλαβον δὲ πειραταὶ καὶ τὸ θέρος τοῦ 1832 ἄλλα δύο αὐστριακά, πιθανώτατα προερχόμενα ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὰ ὠδήγησαν εἰς τὴν Θάσον, ὅπου κατέφυγον, φαίνεται, καὶ τότε εἴτε διὰ νὰ διανεῖμουν τὴν λείαν εἴτε διότι ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἐνοχλήσῃ ἐκεῖ κανεὶς. Τῶν πλοίων τούτων τὰ πληρώματα ἐσφάγησαν, ἂν πιστεύσωμεν τὰς περὶ αὐτῶν εἰς τὴν Σμύρνην μεταδοθείσας εἰδήσεις. Διότι, ὡς φαίνεται, οἱ πλοίαρχοι τῶν αὐστριακῶν ἀντέστησαν εἰς τοὺς πειρατάς. Μὴ ἔχοντες ὅμως δυνάμεις ἀνωτέρας τῶν πειρατῶν, συνελήφθησαν ὑπ' αὐτῶν. Καὶ οἱ πειραταὶ διὰ νὰ ἐκδικηθοῦν τὴν ἀπώλειαν δύο ἢ τριῶν ἀνθρώπων, ἐφόνευσαν ὅλους τοὺς συλληφθέντας².

Κατὰ δὲ τὸ 1834 περίφημος πειρατής, ὁ ὁποῖος ἐφθειρε καὶ κατέστρεφε τὰ μακεδονικὰ παράλια, εἶναι ὁ Καραμῆτσος. Ὁ Καραμῆτσος ὅμως συνελήφθη κατὰ Μάϊον τοῦ

πλιον ὡς ὑπόπτους πειρατείας. Ἀλλὰ τῇ 2 Μαΐου 1833 τὸ δικαστήριον τοὺς ἀπέλυσε. Τὴν 9 Μαΐου ἀπέλυσε καὶ 11 ἄλλους ναύτας, συλληφθέντας κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους ὑπὸ τῶν πειρατῶν ὡς χρησίμους εἰς τὰ πλοῖα των, μεταφερθέντας καὶ τούτους ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ εἰς τὸ Ναύπλιον, διότι ἐθεωρήθησαν ὑποπτοὶ (Ἐφημερὶς Ἀθηνᾶ, 12 Μαΐου 1833 ἀρ. 112). Τὴν 19 Μαΐου ἀπελύθη καὶ ἐνδεκαετὲς παιδίον, συλληφθὲν μὲ τοὺς 140, ἀποδειχθὲν ἀθῶνον (Ἀθηνᾶ 31 Μαΐου 1833 ἀρ. 117).

¹ *Courrier de Smyrne*, τῆς 28 / 6 Φεβρουαρίου 1831 ἀριθ. 153.

² *Journal de Smyrne*, τῆς 29 / 10 Μαΐου 1832 ἀρ. 15 καὶ τῆς 5 / 17 Ἰουνίου 1832 ἀρ. 16.— Εἰδήσεις περὶ πειρατῶν ἔχει τὸ *Journal de Smyrne* καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς 1 / 13 Μαΐου ἀρ. 11, 8 / 20 Μαΐου ἀριθ. 12, 24 / 3 Μαΐου ἀρ. 14, 2 / 14 Ἰουλίου ἀριθ. 72.

1835. Ἡ δὲ κεφαλὴ τοῦ ἀπεκόπη καὶ ἐξετέθη εἰς τὴν Λάρισαν¹.

Καὶ ἡ ἀντιβασιλεία ἐξέδωκε διάταγμα ἀπὸ 27 Μαρτίου 1835 περὶ καταπαύσεως τῆς πειρατείας κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας, εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἀταλάντης καὶ τῆς Λαμίας, εἰς τὰς Σποράδας².

Κατὰ δὲ τὸ 1836 ἀναφέρεται ὅτι ὁ Θερμαϊκὸς ἦτο ἀνήσυχος ἐκ τῶν πειρατῶν. Οὗτοι ἦσαν Ὀλύμπιοι, εἶχον ἔδραν τὴν Σκόπελον καὶ ἦσαν συγχρόνως λησταὶ καὶ πειραταί. Πρὸς καταδίωξίν των μετέβη ἐκεῖ ἡ αὐστριακὴ κορβέττα *Cesarea*, σταθμεύουσα εἰς τὴν Σμύρνην, ἀλλὰ δὲν τοὺς συνήντησεν³. Μετέβησαν δὲ καὶ δύο ἐλληνικαὶ κανονιοφόροι, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ πολὺν χρόνον περιεπόλουν ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Θεσσαλονίκης, ἐπισύρασαι διὰ τοῦτο τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πόλεως⁴.

Μετέβη δὲ ἀκόμη καὶ γαλλικὸν βρίκιον, ἡ *Surprise*, τὸ ὁποῖον ἠρεύνησε τὸν κόλπον τῆς Λαμίας, προσήγγισεν εἰς τὴν Κύμην τῆς Εὐβοίας, ἠρεύνησε τὰς Σποράδας. Ἀλλὰ κανὲν πειρατικὸν πλοῖον δὲν συνήντησεν⁵. Καὶ οἱ πειραταὶ ἐξηκολούθουν τὸ ἔργον των⁶.

¹ Βλ. περὶ αὐτοῦ τὰς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας δημοσιεύει ὁ *Courrier de Smyrne* (15/27 Μαρτίου 1831 ἀρ. 156) καὶ τὸ *Journal de Smyrne* (20/2 Ἀπριλίου 1835 ἀρ. 163 καὶ 11/23 Μαΐου 1835 ἀρ. 166).

² Συλλογὴ τῶν περὶ τοῦ ἐλληνικοῦ ναυτικοῦ, πολεμικοῦ τε καὶ ἐμπορικοῦ, ἐπισήμων πράξεων, ἐκδοθεῖσα ἀδεία τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ἐν Ἀθήναις 1827 σελ. 167 κ. ἐ.

³ *Journal de Smyrne* τῆς 21/3 Νοεμβρίου 1836 ἀριθ. 242.

⁴ *Journal de Smyrne* τῆς 20/1 Μαρτίου 1837 ἀρ. 258. Καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος τῆς 6 Μαρτίου 1837 ἀρ. 71, ἀναφέρει ὅτι μία κορβέττα ἦτο ἐτοίμη νὰ πλεύσῃ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, θὰ τὴν ἠκολούθουν δὲ καὶ δύο ἢ τρεῖς κανονιοφόροι. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπρόκειτο νὰ σχηματίσουν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη στολίσκον, διὰ νὰ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν πειρατείαν.

⁵ *Journal de Smyrne* τῆς 10/22 Ἀπριλίου 1837, ἀρ. 261.

⁶ Πειρατικὰς πράξεις τοῦ 1837 βλ. ἀναφερομένας εἰς τὸ *Journal de Smyrne* ἀρ. 262 (17/29 Ἀπριλίου), 283 (11/23 Σεπτεμβρίου), 290 (30/11 Ὀκτωβρίου), 292 (13/25 Νοεμβρίου), 294 (27/9 Νοεμβρίου).

Διηγείται δὲ Ἄγγλος περιηγητής, ὁ ὁποῖος εὗρισκετο κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1837 εἰς τὴν Λήμνον, ἐσκόπευε δὲ νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, ὅτι φήμη εἶχε διαδοθῆ ἔκει ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν πειραταὶ διέσχιζον τὸ Θρακικὸν πέλαγος. Διὰ τοῦτο τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξείδευεν, δὲν ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ πέλαγος, πρὶν ἀκόμη καλύψῃ τὰ πάντα τὸ σκότος τῆς νυκτός. Ἐφθασεν ὁμως ἀνενόγητος εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος.

Ἄλλ' ἔκει πολλὰ ἤκουσε περὶ τῶν κατορθωμάτων τῶν πειρατῶν. Καὶ ἀναχωρήσας κατείχεται ὑπὸ φόβου, μολονότι προσεπάθησαν νὰ τὸν καθησυχάσουν, εἰπόντες εἰς αὐτὸν ὅτι ἀπὸ ἰκανῶν ἡμερῶν κανεὶς πειρατῆς δὲν εἶχε φανῆ εἰς τὰ παράλια ἐκεῖνα.

Ἄλλ' ἡ διαβεβαίωσις αὕτη δὲν τὸν καθησύχασεν. Ἐπὶ τρεῖς δὲ ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας διήρκεσε τὸ ἀπὸ τὸν Ἄθω μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου ταξείδιόν του — καὶ διήρκεσε τόσον πολὺ ἔνεκα νηνεμίας — δὲν τὸν ἀφῆκεν ἡ ἀγωνία τοῦ φόβου. Ἐφάνη μάλιστα κατὰ τὸν πλοῦν ἓν κότερον, τὸ ὁποῖον ἔμενε πάντοτε ἐνώπιον τοῦ πλοίου, μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξείδευεν, καὶ τὸ ὁποῖον ἐνόμισεν ὡς πειρατικόν. Ἄλλ' ἀφοῦ ἐπέρασαν ὥρας τινὰς ἀγωνιώδεις, ἐβεβαιώθησαν ἀπὸ τὴν σημαίαν του ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο ἀμερικανικόν¹.

Τοιοῦτοι φόβοι, ἐξ ὧσων εἶπομεν, δὲν ἦσαν τότε ἀδικαιολόγητοι. Διότι θρασυτάτη πειρατικὴ συμμορία μὲ πολλὰ πλοῖα ἐλυμαίνετο δύο ὀλόκληρα ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1837 - 1839, τὸ Θρακικὸν πέλαγος καὶ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον².

¹ **Roberton Curzon Jun.** Besuche in den Klöstern der Levante, ἀπὸ τῆς γ' ἐκδόσεως μετάφρ. εἰς τὴν γερμανικὴν ὑπὸ Meissner ἐν Λιψία 1854 σελ. 184, 228—229.

² Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1837 πειραταὶ ἐλήστευσαν εἰς τὰ παράλια Λήμνου καὶ Σαμοθράκης ἀγγλικὸν πλοῖον καὶ ἔλαβον ἐκ μιᾶς Χιακῆς μαρτίγου, τὴν ὁποίαν εἶχον συλλάβει, 8 χιλ. γροσίων. Ὁ Σουλτάνος μαθὼν ταῦτα, ἔστειλε πολεμικὸν πλοῖον καὶ ἐπίτροπον πρὸς καταδίωξιν τῶν πειρατῶν (Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος τῆς 22 Ἰουλ. 1837 ἀρ. 18).—Κατὰ τὸ θέρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τὸν

καὶ Ἁγίου ὄρους, συνέλαβε τὴν 6 τοῦ μηνός, πλησίον τῆς νησίδος Πιπεριοῦ, τὸν ἀρχιπειρατὴν Κώσταν Συκιᾶν Νάτζκαν μὲ δύο ἄλλους καὶ μὲ τὸ πλοιάριόν του, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποσύρει εἰς ἀπόκρημνον βράχον. Ὁ Νάτζκας κατεδιώχθη ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου. Εἶχε δὲ καταφύγει εἰς τὴν μονὴν τοῦ Πιπεριοῦ¹, ὅπου ἐθεράπευε πληγὴν, τὴν ὁποίαν ἔφερεν. Ἄλλ' ἐφυγαδεύθη ἀπ' ἐκεῖ μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς τὸ δάσος καὶ παρεδόθησαν ὅλοι τὴν 6 καὶ 7 τοῦ μηνός ἔνεκα πείνης καὶ δίψης.

Τὴν 8 Μαΐου ἐφάνη πειρατικὸν πλοῖον, προερχόμενον ἀπὸ βορρᾶ, εἰς τὸ βόρειον ἀκρωτήριον τοῦ Πιπεριοῦ. Τὸ πλοῖον ἐπολεμήθη καὶ παρεδόθη μαζὶ μὲ τοὺς ἀρχηγούς Γ. Μακρῆν καὶ Ἰ. Καμαρούλην, πέντε πειρατὰς καὶ δύο ναύτας.

Τὴν 11 Μαΐου ἔφθασεν εἰς τὸ Ἁγιον ὄρος ὁ Κανάρης μὲ τὸν στολίσκον του. Οἱ πειραταὶ εἶχον καταφύγει, διωκόμενοι, εἰς τὰ Καυσοκαλύβια τοῦ Ἁγίου ὄρους. Ἦσαν δὲ 40 τὸν ἀριθμὸν καὶ ἐταξείδευον εἰς τὸ Ἁγιον ὄρος μὲ δύο πλοῖα, κατορθώσαντες νὰ ἀποφύγουν τὴν κατὰ θάλασσαν καταδίωξιν.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἀφοῦ ἐγνώσθη ἡ ἀποβίβασίς των κανεῖς καλόγηρος δὲν ἐτόλμα νὰ ἀφήσῃ τὴν μονὴν του καὶ ὅλοι ἐφοβοῦντο μὴ προσβληθοῦν. Δὲν παρῆλθον ὅμως πολλαὶ ἡμέραι καὶ οἱ πειραταὶ ἐξωντώθησαν ὡς ἐξῆς·

Εἶχον ἀφήσει εἰς τὸ Πιπέρι πληγωμένους συντρόφους των καὶ ἤλπιζον ὅτι ἐν καιρῷ νυκτός, ἀπαρατήρητοι, θὰ τοὺς παρελάβανον ἀπ' ἐκεῖ. Ἄλλ' ὁ Κανάρης ἔστησεν εἰς αὐτοὺς ἐνέδραν. Ἐπηκολούθησε τότε πεισματώδης ἀγὼν κατὰ ξηρὰν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πεντήκοντα ἀποβιβασθέντων ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐνεδρευόντων στρατιωτῶν τοῦ Κα-

---

¹ Οἱ μόνοι κάτοικοι τοῦ Πιπεριοῦ ἦσαν οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς ταύτης (Ross, Reise des Königs Otto und der Königin Amalia in Griechenland, τόμ. 2, ἐν Χάλλη 1848, σελ. 36).

Εἶχε δὲ ἐγκατασταθῆ μονίμως ἐπὶ τινος τῶν Δαιμονονησιῶν¹. Καὶ πειραταὶ τῆς συμμορίας ταύτης ἦσαν ἀναμφιβόλως ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐληλάτησαν καὶ κατέκαυσαν τῷ 1837 καὶ τὸ θέρος τοῦ 1838 δώδεκα οἰκίας, τὰς ὁποίας εἶχε τότε ὁ Λιμένας².

Ἡ «ὀλέθριος καὶ βασανιστικὴ» πειρατεία δὲν ἐξέλιπον ἀπὸ τὰς βορείους Σποράδας, ἐγράφετο εἰς τὴν ἐφημερίδα Αἰῶνα τῇ 26 Ἀπριλίου τοῦ 1839 διὰ τὴν καταδειχθῆ ἢ ἀνικανότητος τῶν πολεμικῶν πλοίων τῆς Ἑλλάδος³.

Ἄλλ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀφοῦ ἐδημοσιεύθησαν αἱ κατηγορίαι αὗται κατὰ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἐπῆλθεν ἐναντίον τῶν πειρατῶν «ὁ ἀρχηγὸς τῆς κατὰ τὸ Αἶγαϊον βασιλικῆς ναυτικῆς μοίρας» Κωνσταντῖνος Κανάρης.

Ὡς ναυαρχίδα εἶχεν ὁ Κανάρης τὸ κότερον Γλαῦκος, εἶχε δὲ μαζί του καὶ τρεῖς κανονιοφόρους. Ἡ μοῖρα περιπολοῦσα τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαΐου μεταξὺ Σποράδων

πλοίαρχον Λάμπρον Κατσούλην τῆς ἐλληνικῆς βομβάρδας Θεολόγου, ἀναχωρήσαντα διὰ Σμύρνην ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην τῇ 24 Ἰουνίου, ἐγύμνωσε πειρατικὴν τράτα ἔξω τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Οἱ πειραταὶ ἦσαν 16 καὶ τοῦ ἀφήρσαν 7.400 γροσίων. Ταῦτα γράφουν ἐκ Σμύρνης πρὸς τὸν Ἕλληνα Ταχυδρ. (εἰς τὸ φύλλον τῆς 3 Αὐγούστου 1837, ἀρ. 20). Προσθέτει δὲ ὁ γράφων ὅτι οἱ τῆς Σμύρνης πλοίαρχοι κατεταράχθησαν.—Κατὰ Σ)βριον τοῦ 1837 ἀναφέρεται ὅτι ἡ πειρατεία ἤσκειτο μόνον εἰς τὸ ὀθωμανικὸν Αἶγαϊον πέλαγος καὶ ὁ Κανάρης μεταβάς εἰς Κυκλάδας οὐδαμοῦ ἀνεκάλυψε πειρατάς (Ἑλλην. Ταχυδρ. τῆς 11 Σ)βρίου 1837, ἀρ. 31).—Κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1838 εἰς τὴν ἐρημόνησον Γιούρα, ἐναυάγησε πειρατικὸν πλοῖον. Προσηλθε δὲ ἐκεῖ καὶ ἄλλο πειρατικόν. Ἐστάλησαν ἐθνοφύλακες καὶ χωροφύλακες κατὰ τῶν πειρατῶν καὶ μία βασιλικὴ κανονιοφόρος, ὁ Κριεζῆς. Οἱ πειραταὶ κατεδιώχθησαν (Ἑλλην. Ταχυδρ. τῆς 30 Ἰουν. 1838 ἀρ. 46, τῆς Ἰουλ. 1838 ἀρ. 51).—Πειρατεία εἶχε γίνεῖ κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1839 πλησίον τῆς Καβάλλας (A. Grisebach, Reise durch Rumelien und nach Prussa, τόμ. 1, σελ. 201).

¹ Δαιμονονήσια καλοῦνται νησίδες ξηραὶ καὶ ἀκατοίκητοι πρὸς Β καὶ Α τῆς Σκιαθοῦ, τῆς Σκοπέλου καὶ τῶν Χιλιοδρομιῶν (Karl Gustav Fiedler, Reise durch alle Theile des Königreichs Griechenlands, τόμ. 2ος, ἐν Λιψία 1841, σελ. 1).

² A. Grisebach, Reise durch Rumelien und nach Prussa τόμ. 1, σελ. 212.

³ Ἐφημερὶς Αἰῶν ἀρ. 58 (26 Ἀπριλ. 1839).

νάρη, μόνον δὲ τὸ τέταρτον τῶν πειρατῶν κατώρθωσε νὰ διαφύγη καὶ νὰ σωθῆ εἰς ἓν ἐκ τῶν πλοίων, ἀφοῦ ἀπέκρουσε τὴν λυσσώδη καταδίωξιν, ἔφθασε δὲ εἰς τὸν κάτω θαλασσίου βράχου ἀπόκρυφον ὄρμον ὑπὸ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Ἄθω. Ἄλλ' ὅταν τέλος ὁ ἐχθρὸς ἀνεκάλυψε καὶ τὸ κρησφύγετόν των τοῦτο, ἐγκατέλειψαν τὸ πλοῖόν των καὶ ἐκρύφθησαν δευτέραν φορὰν εἰς τὰ δάση.

Ἐπελόγιζον δὲ ὅτι ἦσαν 12 ἄνδρες καὶ ἐγνώριζον ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ οἱ δύο, τολμηρότατοι, ἀρχηγοί των.

Ἄμα δὲ ὁ Ἑλλήν ναύαρχος ἀνήγγειλε ταῦτα εἰς τὰς Καρυάς, ἐλήφθησαν τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ νὰ καταστή ἀδύνατος εἰς τοὺς πειρατὰς εἰς τὸ ἐξῆς ἡ φυγὴ εἴτε κατὰ ξηρὰν εἴτε κατὰ θάλασσαν. Καὶ πρῶτον ὅλα τὰ πλοῖα τῶν μονῶν ἔγιναν ἀμέσως ἄχρηστα, ἀφοῦ ἐτροπήθησαν αἱ ὑφαλοὶ σανίδες των. Διότι εὐλόγως ὑπώπτευον ὅτι θὰ ἤρπαζον αὐτοὶ κανὲν πλοῖον καὶ θὰ ἔφευγον εἰς μακρινὰς νήσους. Δεύτερον εἰς τὸν ἰσθμὸν τῆς χερσονήσου ἐτοποθετήθησαν ἀρκετοὶ ἄνδρες διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Χαλκιδικήν. Ἄφοῦ δέ, τρίτον, ἐπροθυμοποιήθη καὶ ὁ πασσᾶς τῆς Θεσσαλονίκης νὰ στείλῃ στρατόν, ἤρχισεν ἡ ἐπίμονος καταδίωξις των.

Ἄλλ' εὐκόλον δὲν ἦτο νὰ τοὺς ἀνακαλύψουν ἐντὸς τῶν πυκνοτάτων δασῶν τοῦ Ἄθω, ἀφοῦ μάλιστα οἱ διώκται εἴτε ἀπὸ συμπάθειαν εἴτε καὶ φοβούμενοι τὴν ἀπέλπιδα ἀνίστασιν τῶν πειρατῶν καὶ τὸν ἐξαίρετον ὄπλισμόν των, ἤρχοντο νὰ φρουροῦν μόνον τὰς ἡμιονικὰς ὁδοὺς, αἱ ὁποῖαι φέρουν ἀπὸ τὴν μίαν μονὴν εἰς τὴν ἄλλην. Αυτόνόητον δὲ εἶναι ὅτι κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐπεκράτησε μέγας φόβος μεταξὺ τῶν εἰρηνικῶν καλογήρων.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνομιζέτο ὅτι ἡ ἔλλειψις τροφίμων θὰ ἠνάγκαζε τοὺς πειρατὰς νὰ παραδοθῶν ἄνευ ὄρων. Πρὸς τοῦτο δὲ προέτειναν εἰς αὐτοὺς ὄρους πολὺ ἐλαφροὺς καὶ εὐρέθησαν οἱ ἀναλαβόντες νὰ μεσιτεύσουν εἰς τὰς διαπραγ-

ματεύσεις περί παραδόσεως. Ἐξηκριβώθη δὲ ὅτι οἱ πειραταὶ προσήρχοντο τὴν νύκτα πότε εἰς τοῦτο πότε εἰς ἐκεῖνο τὸ κελλίον ὄχι βέβαια διὰ νὰ ληστεύσουν τοὺς πτωχοὺς ἐρημίτας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπικαλεσθῶν τὴν χριστιανικὴν τὼν ἀγάπην. Ἀπὸ συμπάθειαν δὲ καὶ ἀπὸ φόβον μετέδιδον οἱ καλόγηροι εἰς τοὺς πειρατὰς εἰδήσεις διὰ νὰ προφυλαχθῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐχορήγουν ἀκόμη εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἤθελον.

Τοιοιτοτρόπως χωρὶς νὰ βλάβουν πλέον κανένα οἱ πειραταὶ ἐπρομηθεύοντο τρόφιμα. Ἦλπιζον δὲ ὅτι θὰ ἀποσυρθῶν εἰς τὰ δάση τοῦ Ἄθω, ὅταν θὰ ἐμετριάζετο ὁ πρῶτος φόβος καὶ ἡ δραστηρία καταδίωξις. Ἦλπιζον ἀκόμη ὅτι θὰ ἠνύοι αὐτοὺς ἡ τύχη τόσον ὥστε νὰ δραπετεύσουν καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Θὰ τὸ κατώρθωναν δὲ πιθανώτατα, ἂν ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς τοῦ Ἁγίου ὄρους—ἡ φρουρὰ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 18 Ἀλβανοὺς—δὲν ἐπέδιωκε νὰ διακριθῆ συλλαμβάνων ἢ καταστρέφων τοὺς πειρατὰς καὶ δὲν μετήρχετο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν συνηθισμένην τακτικὴν τῶν κλεφτῶν.

Ἐκρύφθησαν δηλαδὴ στρατιῶται ἐπὶ τῆς μικρᾶς ὁδοῦ, ἡ ὁποία φέρει ἀπὸ τὴν Λαύραν πρὸς τὴν σκίτην τῆς ἀγίας Ἄννης, χωρὶς νὰ παρατηρηθῶν ἀπὸ κανένα. Ἐκρύφθησαν δὲ εἰς τοὺς βράχους μιᾶς ἀγρίας φάραγγος, ἡ ὁποία εἰς ἰκανὴν ἔκτασιν ἐδέσποξε τῆς ἡμιονικῆς ὁδοῦ, καὶ πλησίον τῆς ὁποίας καθ' ὅλας τὰς πληροφορίας εὐρίσκετο τὸ κρησφύγετον τῶν πειρατῶν. Εἵκαζον δὲ ὅτι οὗτοι μιᾶς ἐξαιρέτου πηγῆς, ἡ ὁποία ἦτον ἐκεῖ πλησίον, ἀδύνατον ἦτο νὰ στερηθῶν. Καὶ τοὺς παρεμόνευον, ὅπως ὁ κυνηγὸς παραμονεύει τὴν ἔλαφον εἰς τὸν τόπον, ὅπου αὕτη συνηθίζει νὰ πηγαίνει διὰ νὰ πῆ.

Τὴν δευτέραν λοιπὸν ἡμέραν τῆς ἐδῶ διατριβῆς τῶν στρατιωτῶν προσῆλθον οἱ πειραταί. Οἱ στρατιῶται ἀμέσως ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτῶν. Καὶ μερικοὶ μὲν ἔπεσον, ἄλλοι

δὲ ὑπεχώρησαν, καθόσον ἀδύνατον ἦτο νὰ προσβάλουν τοὺς στρατιώτας, κρυμμένους εἰς τὸ δάσος.

Αἱ κεφαλαὶ τῶν πεσόντων ἐστάλησαν θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτῶν ἐπερίμενεν ἀμοιβήν, ἢ καταδίωξις εἰς τὸ ἐξῆς τῶν ὑπολοίπων ἐνηργήθη νωθρότατα, αἱ δὲ διαπραγματεύσεις περὶ παραδόσεως καὶ πάλιν ἐπανελήφθησαν.

Αἱ δὲ βασιλικαὶ λέμβοι συνέλαβον καὶ τὸ πειρατικὸν πλοιάριον. Δέκα δὲ δυστυχεῖς Ζαγοραῖοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἓνας Τοῦρκος, αἰχμαλωτισμένοι ἀπὸ τοὺς πειρατάς, ἠλευθερώθησαν, ἐνῶ ἐπεριμένοντο νὰ φθάσουν τὴν ἐπομένην τῆς ἀπελευθερώσεώς των τὰ λύτρα των, 22 χιλιάδας γρόσια, εἰς τὴν Δάφνην, τὸ ἐπίνειον τοῦ "Αθω.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

